

MOSTE NAGLO SPREMINJAJO ZUNANJO PODOBO

REKVIEM ZA MOŠČANSKO VAS

Ni dolgo tega, ko je bil prostor med Proletarsko, Zaloško in Pokopališko cesto še obrasčen z vsem mogočim plevelom in so tam stale stare stavbe. Pa so nenadoma globoko zaorali Pionirjevi buldožerji in danes tu nastaja bodoči družbeni center Moste. Kot gobe po dežju rastejo iz tal moderni stanovanjski bloki. Računajo, da bodo štiri stopnišča vseljivega do konca letošnjega leta, medtem ko gradnja dveh najvišjih – štirinajstnadstropnih – stolpnice še čaka, ker se je zataknilo pri preselitvi strank iz hiš, predvidenih za rušenje. Skupaj bo v teh stanovanjskih blokih 250 stanovanjskih enot. Od tega števila bo 22 garsonjer, 30 enosobnih, 64 dvosobnih, 66 dvojnopol sobnih, 40 dvosobnih z dvema kabinetoma in 28 trisobnih stanovanj.

V pritličju stanovanjskega kompleksa bodo trgovine in uslužnostni lokali (trafika, knjigarna, cvetličarna, fotografski atelje, brivnica-česalnica itn.). Prodaja potrošnih izdelkov se bo tukaj dopolnjevala z izdelki, ki jih bodo prodajali na tržnici. Tu bo imela svoje prostore še banka. Na obeh straneh pokrite pasaje bodo prav tako različne trgovine in uslužnostne obrtne delavnice. Pod zemljo bodo zgradili garažne bokse za 57 osebnih avtomobilov, ki bodo na razpolago predvsem stanovalcem v blokih. Zraven bo 167 parkirišč, z ureditvijo nabrežja Ljubljane pa bo moč pridobiti prostor še za okoli 60 parkirišč.

Mercatorjevo samopostrežno trgovino bodo nekoliko raz-

širili, in sicer tako, da bodo pred sedanjim poslopjem zgradili prizidek, medtem ko bo obstoječi parkirni prostor v podaljšku trgovine še naprej namenjen parkiranju.

Kinematografsko podjetje Ljubljana, ki je pripravljeno financirati gradnjo nove 500-sedežne kino dvorane, trenutno te svoje želje ne more uresničiti, ker ga močno bremenijo finančne obveznosti adaptacije kino dvorane Union, medtem ko za gradnjo klubskih prostorov, restavracije in knjižnice pravkar potekajo razgovori s soinvestorji. Prav tako je slišati, da bo okoli 20 soinvestorjev gradnje nove tržnice ustanovilo nekakšen konzorcij. Naj še omenimo, da so sredstva za po-

slojpe nove pošte, ki bo nekako dominirala v središču Most, že zagotovljena in bo zgrajena najkasneje do konca leta 1973. Pošta bo imela na voljo naj-sodobnejšo in popolnoma avtomatizirano telefonsko centralo z nekaj tisoč priključki.

Ker mnogi naši bralci sprašujejo, kaj bodo gradili na vogalu, kjer se križata Zaloška in Kajuhova cesta, naj povemo, da ni česar vse dotlej, dokler ne bo odmerjen prostor za traso nove štiripasovne Zaloške ceste. To velja za vse objekte in zemljišče vzdolž sedanje Zaloške ceste od vojaške bolnišnice do Zaloga. Ne glede na to pa pridejo na omenjenem vogalu v poštev nizke stavbe z različnimi trgovskimi in gostinskimi lokali.

drevja – v kakšnem stanju je Ne pustimo, da bo to bogastvo uničeno, saj nam je to edino varstvo v boju za zdravo okolico. Poglejmo po naših skromnih zelenicah, kakšne so! Na že tako skromno drevje pa je pogled še bolj klavrn. Prav tako obupen je pogled na grmičevje – saj ga skoraj ni več. Poti so vse povsod, koder se komu za- hoče, pri tem pa nihče ne pomisli, da dela sam sebi škodo in okolico pustoši. Saj je vendar drevje tisto čudo, ki nam ohranja zdravo okolje, grmičevje pa s svojim cvetjem lepša okolico.

Prenehajmo s tem pustošenjem! Vsak v svojem okolju naj poskuša z dobrim zgledom in dejanjem pokazati da se da kaj urediti tudi brez finančnih sredstev. Prav posebno pa so poklicani vzgojitelji tako na srednjih kot na osnovnih šolah, da vplivajo na dijake in šolarje. Naj jim dajo zdaj ob koncu šolskega leta nenapisano nalogo, da organizirajo delovne skupine in zavarujejo zelenice, drevje ter tisto malo okrasnega grmičevja. Z dobro voljo se bo dalo mnogo urediti.

Komisija za varstvo otrok in pomoč družini pri krajevni skupnosti Moste

Pijte kavo

Moščanom v premislek

V Sloveniji se je začela zelo koristna in važna akcija zoper onesnaženje zraka. Kako prav bi bilo, če bi se ob tej akciji zamislili tudi občani naše KS, saj je morda izmed vseh ljubljanskih predelov naš glede onesnaženja najbolj prizadet. V neposredni okolici je polno industrije, ki s svojim dimom zastruplja zrak, istočasno pa s sajami obloga vse, kar doseže. Z novim podvozom se je odprl še nov vir onesnaženja z izpušnimi plini avtomobilov vseh vrst, da ne omenjamo ropota in trušča tovornjakov od zgodnjega jutra do pozne noči. Tako je zdravje občanov že v resni nevarnosti.

Da bi vse te tegobe odpravili, je skoraj nemogoče, lahko pa jih poskušamo ublažiti. Poglejmo, dragi občani, svojo okolico: ali imamo kaj zelenic in če jih imamo, v kakšnem stanju so? Imamo v svoji okolici kaj

Julija občinska organizacija ZK

V skladu s sklepom CK ZKS in MK Ljubljana tudi v naši občini pripravljajo ustanovitev občinske organizacije ZK. Prva seja konference bo že v prvi polovici julija. Ustanovljena je bila iniciativna skupina, ki je imela nalogo pripraviti predlog akcijskega programa za delo komunistov v občini in predloge za njih organiziranost.

Sprejet je bil predlog, da naj šteje občinska konferenca ZK 55 članov, komite kot njen izvršni organ pa 13 članov. Komunisti bodo že med 20. junijem in 1. julijem na sestankih osnovnih organizacij volili člana konference in razpravljali ter sprejeli svoje akcijske programe delovanja (po sklepih 17. seje predsedstva ZKJ in 20. seje CK ZKS).

Za uspešno izvedbo teh odgovornih nalog v izredno kratkem času, je bila sklicana vrsta sestankov in razprav. Sestanka sekretarjev osnovnih organizacij 17. 6. 1971 se je udeležil tudi predsednik CK ZKS France Popit.

Tretja pomembna naloga bo akcija za uvedbo samoprispevka za potrebe otroškega varstva in šolstva v Ljubljani. S samoprispevkom bomo vsaj deloma odpravili deficitarnost na tem področju, ter uspostavili povečano vez med občani in razreševanju skupnih problemov. Pomembna naloga bo tudi vsebin-

sko in organizacijsko utrjevanje SZDL. Če hočemo uresničiti dokument SZDL danes, če hočemo da bo SZDL resnično postala organizacija, ki bo občanom in delovnim ljudem omogočala plodno sodelovanje pri odločanju, potem bo potrebno še veliko organizacijskih naporov.

Samoprispevek v Ljubljani

Vzgoja in izobraževanje ter varstvo predšolskih in šolskih otrok je ena bistvenih nalog naše družbe, skrb vsakega našega občana. Kaj smo na tem področju podedovali, je znano, saj smo bolj ali manj vsi trgali hlače v podedovanih avstroogrskih in malokje starojugoslovanskih šolskih klopih. O vzgojno varstvenih zavodih ni bilo ne duha ne sluha. Po osvoboditvi je bilo zgrajenih veliko novih šolskih in tudi vzgojno varstvenih zavodov. Dinamičnemu razvoju, naseljevanju novih občanov, novim prostorskim potrebam vzgoje, predvsem pa zagotavljanju varstva otrok za 70 % zaposlenih žena v občini in mestu, pa naše materialne možnosti niso sledile. Znašli smo se pred dilemo: ali prepustiti stvari možnostim – kar pomeni stagnacijo – ali z dodatnim prispevkom obremeniti delovne organizacije, ki so že sedaj preobremenjene, ali pa se odločiti za samoprispevek kot prostovoljno solidarnostno obliko združevanja sredstev za hitrejšo reševanje naših skupnih problemov. Ob teh možnostih so se občinske skupščine, družbenopolitične in družbene organizacije odločile za uvedbo samoprispevka v Ljubljani.

To je danes za nas ena osrednjih, tudi političnih nalog v Ljubljani. Danes že večina slovenskih občin tudi na nerazvitih območjih s samoprispevkom že nekaj let uspešno rešuje probleme šolstva, varstva in drugo, ki so in bodo še dolgo prisotni v naši družbi na tej stopnji materialnih možnosti.

Le v Ljubljani je bilo do sedaj – razen v primernih krajevnih skupnostih – malo posluha za tako obliko združevanja sredstev, čeprav so v hitro razvijajočem se mestu potrebe in možnosti prav take kot drugje po Sloveniji. Referendum, ki bo prvič dobil domovinsko pravico v Ljubljani, pa zahteva ob tej akciji od vseh političnih sil in vsakega našega občana spoznanje problemov na področju vzgoje in izobraževanja, ter varstva, zahteva zavestno opredelitev in podporo akcije, ki je za vse nas, za Ljubljano in za širše okolje potrebna, nujna in politična akcija. Da bi uspešno izvedli referendum, se moramo organizirati v akcijske odbore – od mesta, občine in KS do šol, varstvenih zavodov, delovnih in drugih organizacij, ki naj vodijo in usmerjajo priprave vse do uspešnega zaključka. Prepričan sem v potrebo, v nujnost in v to, da je skrb za mlado generacijo stvar vsakega občana. In če bo ta zavest povsod prisotna, bo tudi ta solidarnostna akcija nov uspešen korak pri hitrejšem razvijanju naše družbe – nov uspešen korak pri ustvarjanju boljših pogojev za šolanje in varstvo naših otrok.

POLDE MAČEK

Urh je samo eden

Že naslov sestavka veliko pove. Urh je z vsemi svojimi grozodejstvi, ki so se tam godila med vojno, postal sinovni mučenik, predvsem pa boleč opomin bodočim rodovom o tem, kako nečloveško je peščica belogardištnih plačancev od izdatni podpori in blagoslovu izdajalske duhovščine ravnala z zavednimi Slovenci v najtežjih trenutkih slovenske zgodovine. Rane, ki so bile tukaj zarezane v zdravo narodovo rast, so preveč globoke in skeleče, da bi kdajkoli pozabili krvave dogodke na Urhu. Sramotnega madeža, ki nam ga je tukaj vtisnila izdajalska belogardištna in klerofašistična družčina, nikoli ne bo moč zbrisati. In prav zavoljo tega nas nedolžne žrtve, ki trone na Urhu, in vsa burna polpretekla zgodovina zadolžujejo, da zanamcem ohranimo to množično morišče takšno, kot je. To pa nedvomno terja nenehno skrb za vzdrževanje tega spomenika, ki ga pomalem že načenja zob časa.

Ni nam do tega, da bi ugibali o tem, kdo je dolžan skrbeti za ta spomenik, čeprav je na dlani, da je le-ta prav toliko ljubljanski in slovenski kot je tudi moščanski.

Mimogrede – sedaj ni na Urhu niti ene klopi, kamor bi obiskovalci sedli in ljudje posedajo kar po travi. V cerkvi ni moč dobiti niti turističnega prospekta niti razglednice. Večje skupine turistov bi morale imeti vodnika, kajti dogaja se, da morajo biti včasih tolmači dogodkov na Urhu kar šoferji avtobusov. Turisti prav tako v cerkvi pogrešajo knjigo vtisov, v katero bi zapisali tudi morebitne kritične pripombe, kako pametno misel ali predlog. Pri vходу v cerkev bo lahko stala večja tabla, na kateri bi bili v zgoščeni obliki in v treh ali štirih tujih jezikih izpisani najvažnejši podatki o Urhu. Ob Litijški cesti pri odcepu proti Urhu pa bi kazalo postaviti večji opozorilni pano. Premisliti velja tudi o tem, ali ne bi kazalo Urha ponoči malo bolj osvetliti.

Vse to ne bi terjalo kdo ve kako velika finančna sredstva in sodimo, da bi jih morali zagotoviti.

PRED V. OBČINSKO KONFERENCO

Zadnje dni junija bo 1. volilna seja članov občinske konference Socialistične zveze, izvoljenih na letnih konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze ali delegiranih s strani družbenih in delovnih organizacij.

Konferenca bo izvolila nove organe in razpravljala o dosežanem delu in nalogah Socialistične zveze. Teh v prihodnjem obdobju ne bo malo.

Naj navedemo samo nekaj glavnih.

V drugem delu razprav o spremembah družbenopolitičnega sistema bomo morali sodelovati pri graditvi pomembnejše vloge občana v naši družbi ter v odnosu do krajevne skupnosti, občine, mesta in republike. Zato bo še posebej pomembna utrditev in krepitev krajevnih skupnosti kot temelja samoupravnih skupnosti občanov.

Več pozornosti kot doslej bo morala Socialistična zveza posvetiti uresničevanju gospodarske reforme, njenim uspehom in neuspehom ter stabilizacijskim ukrepom. Nedvom-

no je, da ekonomska politika in stabilizacija našega gospodarstva nista samo problema delovnih organizacij, ampak nas vseh. Mnogi negativni pojavi, ki vplivajo na nadaljnjo utrditev gospodarstva, izvirajo zunaj delovnega in moči delovnih organizacij in so te v boju proti njim brez moči. To je predvsem mnogokrat pretirana potrošnja izven gospodarstva. Konec koncev je od razvoja gospodarstva odvisen tudi razvoj splošnega družbenega standarda in – kar je še pomembnejše, tudi splošno politično ozračje. Gospodarska stabilnost bo pozitivno vplivala na vsa družbenopolitična dogajanja v naši državi. Zato velja tudi s strani SZDL posvečati gospodarstvu več pozornosti in mu pomagati pri vseh njegovih pozitivnih naporih.